

সেপ্টেম্বৰ ১০, ২০২৩ - ব্ল্ড সুইসাইদ প্ৰিভেন্সন দে (কাংলূপকী লান অমসুং ঐথোয়গী খুন্নাইদা মিৎয়েং অমা)

— ডা. সোৱাম মনিকান্ত —	
সিনিয়ৰ কন্সলটেন্ট সাইকিয়াট্ৰিষ্ট dr.smanikanta@gmail.com	
পোকণ্ডমদৰা মীওই মপাক্ৰি। পোকপা অমসুং শিবা হায়বসি পুন্সিগী মচংনি। মালেমসিদা লৈরিবা ঐখোয় খুদিংমক নোংমদি শোয়দনা শিগদৰা ডাক্ৰি। অশি অনা য়াওদৰা পুন্সি অসি নুংঙাইবা পুন্সিনি হায়নরিবনি। মতাং অসিদা পঞ্জরিবা অশিবা হায়বসি মতম চাদনা, মতাং চাদনা, খঙহৌদনা, মরম চাদনা থোকপা অশি-অনাগী যৌদোক অদুৱনি। মীওইবা ঐখোয়না ঝাইদগী কিবা পোৎশক অমা হায়বা অৱৰদি শিবা হায়বসিসু অমনি। শিৱনি হায়দুনা থোকখিবা মীওই ফাওৰা ঘণনা ৱাইগে তৌবদা শিৱমনিদা হায়না শোৱনিবনি। অদুবু মীওই খৱদি শিগদৰা লৈৱৰা পুন্সি অসিবু ঙাইঙমদনা মশা মথস্তা শিজনবা, সুইসাইদ তৌনবা হোংনরি। মসিগী মৱম কয়ামৰুম লৈবা য়াই। মশা মথস্তা শিৱগী যৌওং সুইসাইদ অসিনা মী শিৱগী মৰু ওইবা মৱম অমা ওইরি। চহীদা চাওৱল্ল মীওই মিলিয়ন অমা মশা মথস্তা শিজরি। শিৱগী মৱম তৱাগী মনুংদা সুইসাইদ অসিসু অমনি। চহী ১৯-৩০ নংত্ৰগা চহী ৭০গী মথস্তা লৈবা মীওইশিংদনা মশা মথস্তা শিৱগী চাং হেল্লি। চহীদা চাওৱল্ল মীওই মিলিয়ন ১০-২০ মশা মথস্তা শিজনবা হোংনৈ। শিগে হোংনবদা শিহৌদৰা মীওই কয় শোইনাইৱৰা মী অমা ওইনা লৈবসু য়াওই। সুইসাইদ তৌদুনা শিবা নংত্ৰগা মথস্তা শিৱবা হোংনবগী যৌওং অমা থেংনবা মতমদা মসিনা ইমুং মনুং, মৰী মতা, খঙনা চামৰা, তিৱৰা মৰুপ মপাং, থবক ইনখাং লজ্জান ইতিক তৌমিৱৰা মীওইশিং অমসুং খুন্দামিৱৰা, লৈমিৱৰা মীওই কয়াদা অৱা চৈথেং ফহল্লি। খুন্নাইদা মশা মথস্তা সুইসাইদ তৌদুনা শিবা ইমুং অদুবু লামা লৌই। চথোক থোংতোকপা, থবক ইনখাং তৌবদা মথোয় অসি থেংনবা শোৱল্লবদি অফৰা, য়াইৰবা ওইৱাই হায়না থাকজৈ।	
মীওই খৱনা ঙাইঙমদনা মশা মথস্তা শিজনবা কৱিগী হোংনরিবনো? মসিগী মৰু ওইবা মৱম খৱদি ৱাখল লায়না নাৰা মীওই মৰু ওইনা দিপ্ৰেন্সন, এনজাইতি (Anxiety), মেনিয়া, স্কিছোফ্ৰেনিয়া, পাৱসোনেলিটি দিসওৰ্ড, ময়াই কাৰা পোৎশক শীজিৱৰা পনৰা য়াই। হকচাংগী ওইবা অনাৰা মৰু ওইনা শোইনাইবা, কেৱৰ, ঐৱ আই ডি, কিৱনি ফেলৰ, এস এল ঈ নংত্ৰগা সাইকোসোসল ষ্ট্ৰেন্স (Stress), মায়োক্ৰুৰা মৰু ওইনা এগজাম ফেল ওইবা, নুশিনিবা কায়নৰা, মমা-মচা, মৰা-মপুৱেইবা কায়নখিবা, মীয়াম মমাঙদা মৰৈ য়েংনবা অমসুং ইকাৰবা নংখিবা, থবক ইনখাং তৌফম লৈতৰা, শেছোক ৱাংপা, লিগলগী ওইবা ৱাথোক লৈতৰা অমসুং মদু মায়োক্ৰুৰা ঙমদৰা, তৰু লৈতাদৰা খুন্নাই, যুম কৈ মৈ থাদেকখিবা, লৈফম চোতৰা, মাল-চাং, লন-থুম মাঙ তাকহনবিপ্ৰবা অমসুং ওং নৈবা চখৰা থেংনখিবা, নুপীগী ইকায়খুম্বা মাঙহনবিপ্ৰবা অসিগুৱা মীওইশিংদনা খৱা হেয়া সুইসাইদ তৌনিংবগী ৱাখল ফাওৰা য়াই। অসিদসু নন্তুনা চাথোক লৈত্ৰবা লৌমিশিং, লাইৱিক লাইশু তন্ত্ৰা ফহল্লৰা নাইশিং, শাদা-থোংনবা অমসুং পুন্সিগী থবক থৌৱম কয় তৌফম খঙলতৰা, খুন্নাইদা অটৌবা ক্ৰাইসিস থোকপা, তুংগী পুন্সি উৱক্তা ইৱম কয় অসিনা মৱম ওইদুনা মীওই কয় মশা মথস্তা	

শিজনবা থৌৱাং তৌৱকপা য়াই।

খুন্নাইগা ঐথোয়গী পুন্সিগা লৈনরিবা মৰী অসি য়েংলুৱগা মশা মথস্তা শিৱগী যৌওং সুইসাইদ অমসু মসিগী মৰু ওইবা মৱম মৰি থোৱা য়েংবা য়াই:- ১) কনাগুস্তা খৱনা ঐথোয়গী লৈরিবা খুন্নাই, মসিগী চংনৰী নোমস, ভ্ৰেন্স, ব্ৰেদিঙ্গ অসিগা লোয়ননা হিংবা ঙমদৰা, মৱোমদোম হিংবা, মীয়ামগা চুশিনাৰা ঙমদৰা, চংনৰী ৱিচুএল ঙল্ল চংপদা অৱাৰা ওইবা, সোসল ভেলুদগী মশাগী ওইবা থৌৱল্লা হেয়া মৰু ওই খনৰা মীওই কয়াদা হিংবগী কান্দ্ৰে, নাইতোম তৱে, খুন্নাই হায়বা অমা লৈত্ৰে, হিংবগী নুংঙাইফম খঙদ্ৰে অসিনজিবা ৱাখল কয় অসিনা ৱাখল পীকখৱক্ৰাই। হিংনিংবগী ৱাখল ফাওৱন্তে অমসুং মশা মথস্তা শিজনবা হোংনৱকই। মসি মৰু ওইনা যুম পান্দনা লৈবা (Unmarried), নাম্মা হাঙৰা মীওইশিংদা থোকল্লি। (২) মথক্ৰী যৌওং অসি নন্তুৰা খুন্নাইগা মতম খুদিংদা লোয়নদুনা চংপা, খুন্নাইগীদমক খনৰা, খুন্নাইগী থবক থৌৱম কয়াদা কথোকপগা লোয়ননা থবক তৌবদা নুংঙাইবা ফাওৰা, খুন্নাই চাওংখংপনা মশাগী নুংঙাইবদগী হেয়া লুম্বা লৌবা, খুন্নাইগী, মৰৈৱাক্ৰী, মৰৈচাশিংগী য়াইফনৰা হোংনবদা পেঞ্জৰা মীওই কাঙলুপ কয় অমসু লৈরি। মীয়ামগী অফৰা ওইগনি হায়ৱবদি থৱায় ফাওৰা থাদোকপদা অকিৰা লৈত্ৰে। খুন্দম ওইনা ৱাজহনগী লৌমী অমা দেক্ৰীগী জন্তৱ মন্তৱদা লৌমী অপূনবগী য়াইফনৰা মশা মথস্তা শিখিবা যৌদোক লৈত্ৰে। মসি কুম্ৰজা ২০১৫দা থোকখিবা যৌদেক্ৰি। অনীশুৰা মালেমগী লাজাওদা Japanese Kamikaze Pilot কয়ানা লান ঙমদৰা য়াদে হায়দুনা লানফমদা ৱাৱ প্লেন যৌজিন্দুনা শিৱগী যৌওং কয় লৈত্ৰে। কুম্ৰজা ২০০১গী সেপ্টেম্বৰ ১১দা সুসাইলৈ ৱোমৱ কয়ানা নুা য়োক্ৰী ব্ল্ড ব্ৰেদ সেণ্টৱ থুগাখিবা, পেস্তাগোন অমসু ৱাশিংনি দি সীদা চখখিবা সুইসাইদ এটেক কয় থোকত্ৰে। থমজনীংৰা ৱাফমদি মসিগী যৌওং অসিমক মণিপুৰগী হৌজিক ওইৱিৰা ফীভম অসিদা চহী নৌৱিবা ১৯-২৫ ফাওবদা লৈবা নহাশিংদা মশা মথস্তা শিজৱগে হায়দুনা মথুংতা খুংলায় পায়দুনা মৰৈৱাক্ৰীদমক, মৰৈচাশিংগীদমক থোৱকপদা অঙকপা অমা ওইৱাই। মসি ওইথোক্তা নন্ত্ৰে। অসিগুস্তা মালেমগী সুইসাইদ অসিবু Altruistic Suicide হায়না খঙনৈ। (৩) মীওই খুদিংমক হীৱম খুদিংদা পুন্সিগী মহাও লৈনা, নীংখা তন্ত্ৰা হিংবা পাশী। অথিংবা কয়ানা ঐথোয়গী পুন্সি মিহিংদা অপনৰা, অয়েংপা পীৱকপা মতমদা হিংলিবা পুন্সি অদু মৱেক মহাও থোৱল্ল, মতিং লৈনা, মথৌনা ফনা, ইকায়খুম্বা হিংবা পুন্সি অমা ওইদে। মীনাই নাইখাংগী মওংদা হিংবা পুন্সি অমগুম পেনবা তৱক্ৰই। অসিগুস্তা অথিংবা কয়, তৌবা য়াৰা-য়াদৰা, চংপা য়াৰা-য়াদৰা, ঙাঙৰা য়াৰা-য়াদৰা শম্মা হায়ৱবদা লৈবাকমচা (Citizen) অমা ওইবগী হক খুদিংমক অথিংবা পীৰা মতমদা মীওই কয় অমদি অসুগ্ৰা হিংগদবগী শৱক শিৱনা ফৱে খনৰা নংত্ৰগা মশা মথস্তা শিজনীংৰা ফাওৱকপা য়াই। শিৱসু ওইথোক্তা নন্ত্ৰে। ঙসি ঐথোয়গী ইমাইবেলশিংদা হিংলিবা পুন্সি মৱেল অসিবা সেণ্ট্ৰেল ফোৰ্চ, অসাম ৱাইফল্স, আৰ্মি কয়ানা অথিংবা পীৱি। ফুৰা চোৰা, ইলেক্ট্ৰিক শোক তৌবা, চিৱগা স্যাস কাপশিনৰা, লিচৈনা কনৰা, নোংমৈ ফাওৰা কাপশিনৰা, অকি অখং থোকহনৰা কয় থেংনন্ত্ৰে। ২৬ এ আৱনা মথোয়না লৈরিবা ৰেম্প অদুপী হেপ্ৰোৱক্ৰুনা পল্লেল অমসুং কক্ৰীংগী লৈৱক খুল্লভা বুলেট প্ৰফ গাড়ী কেম্পৱ শীজিৱৱগা নোংমৈ কাপ্ৰগী যৌদোক লৈত্ৰে। অসিগুস্তা যৌওং কয় অসিনা ইমাইবেলশিংদা মথস্তা শিনীংৰা ফাওহয়ৰা মৱম অমসু ওইবা য়াই। (৪) মীওই খৱদি অফৰা ষ্ট্ৰেন্স

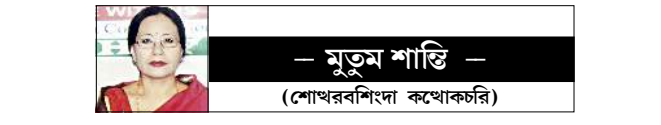
থেংনৰা, নীংবা কয়ৰা, ইমুং মনুংগী সপোৰ্ট ৱাংপা মতমদা খাঙৰা ঙমদবদগী মশা মথস্তা শিজবগী যৌদোক কয় থোক্ৰি। খুন্দম ওইনা নুশিনিৰা নুপী কায়নৰা, এগজাম ফেল ওইবা, থাগী শেনখায় মৰুপ লিংখংতুনা ওগনাইজৱ ওইক্ৰবা মীওই কয় শেন্দোন অমদি মীৱা মীচৈ খাঙৰা ঙমদবদগী মশা মথস্তা শিজনবা হোংনৰা কয় ঐথোয়না উৰি। ঐথোয়না নীংখিংবা য়াৰা যৌদোক অমদি কুম্ৰজা 1995 KOBE (JAPAN) যুৱা-হৰা মন্ত্ৰুদা যুম কৈ লৈত্ৰবা মীওই কয়ানা মথোয়গী যুম, মাল-চাং অমসুং হায়গী পুন্সি অদু হঞ্জৰবা হোংনবদা থেংনখিবা অৱাৰা অমসুং হায়গী পুন্সি মতিং অদু ফৰা ডল্লৱাই, মথোয়গী পুন্সি কাৱল্ৰবা অমনি খন্দুনা পুম্মমক অসিদগী নাছোক্ৰবা অমত্তা ঙাইৱৰা পাট্ৰেদি মমা মথস্তা শিজৰা নন্তুনা অটৈ অতোপ্লা পাট্ৰে অমা লৈত্ৰে খল্লকপা মতমদা সুইসাইদকী চাং ৱাংখি। মসিগা মানৱা যৌওং অমদা কাঙলূপ অনীগী লান অসিনা ময়ুম মকৈ লৈজৱৰা লাঞ্জোৱিৰা মীওইশিংদসু কেশিলহৌৱবদি অমদি মতম চানা ৱি-সেটেলমেণ্ট, ৱিহেবিলিটেশন অমসুং মথোয়গী লাইভলিহদ অমা পীৰা ঙমত্ৰবদি মশা মথস্তা শিজবগী ফিৱেপ লৌৱক্ৰেই হায়নীংঙাই লৈত্ৰে।

কাঙলূপকী লান থা মৱি মথায় হেল্লৈ। কুক্ৰিশিংনা মীতৈদা লান্দৰা লেপখিৱেই হায়না ফেংনা লাউথোকত্ৰে। চিংখোঙ চিংয়াদা লৌট-শিংউ তৌৱিবা লৌমিশিংদা নোংমৈ কাপশিনৰা, অশোক অপন, অকি অখং লেপ্তনা চখৰি। শঞ্জনলোক অমসুং কংতোতৌবগী শক্তিপুৱদা যুম কয় মৈ থাৰা লেপত্ৰি। তোঙানৰা কুক্ৰি লৈঙাক অমা তানবগী খোঙফম হন্দোকপা লৈত্ৰে। সেণ্ট্ৰেল ফোৰ্চ মৰু ওইনা এ আৱনা ইমাইবেল, মীচমদা চখৰা মীওং মীনৈ, মীশি মীনা থোকহনৰা লেপত্ৰি। হন্দত্ৰা পল্লেল অমসুং কক্ৰীংদা চখখিবা এ আৱগী যৌওং অদুনা তাকপদি মণিপুৰ লৈঙাক লৈত্ৰে। পুম্মমক ইন্দিয়া লৈঙাক্ৰা অয়াৰা পীৱগা চখৰা যৌওংলা? ইন্দিয়া লৈঙাক্ৰা মীতৈ ফুৰুপ অসিবু কৱিসু লৈতনা খল্লৱা? মীতৈ হায়ৰা ফুৰুপ অসি লেইশিল্লগে হায়বগী মওংদা কুক্ৰিশিংনা তৌনিংবতা তৌহল্লি। মণিপুৰ লৈঙাক মৰীল পান্দ্ৰে। ইন্দিয়া লৈঙাক্ৰী যাক য়েংদুনা লৈৱৱা?

অসিগুস্তা মীওং মীনৈ কয় অসি মীচম মীয়াম্মা কয়াম কুইনা খাঙুনা লৈখিগনি। খাঙবগী যৌনা পান্দ্ৰ লৈশিল্লক্ৰে। কুক্ৰিশিংনা চিংখোঙ চিংয়াদা বন্ধৱ শাৰা লেপ্তা লৈত্ৰে। নোংমা কান্দনা খুঞ্জাশিংদা নোংমৈ কাপ্ৰি। খুঞ্জাশিং ময়ুম থাদোক্তা স্কোৱি। মীতৌগী খল কয় কুক্ৰিশিংনা খুন্দাশিনন্ত্ৰে। ইকৌ অমসুং তোৰ্কুদা মীতৌগী যুম কয় কুক্ৰিশিংনা লৈশিনন্ত্ৰে। কুক্ৰিা অসুম লানদাৱকপনা ইফল ময়োল হৌশিল্লক্ৰেদৌৱে। কুক্ৰি, পাইতে হেঙ কয় মমিং থোৱৰা হৌৱক্ৰে। সনা সেনুং খুন্দম চনগৰা কুইৱক্ৰে। মসিনি ইন্দিয়া লৈঙাক্ৰা পান্দিবসু। মীতৈ ফুৰুপ মশাগী হৌৱকফমদগী মুখংনৰা যৌওং চখৰি। অসিগুস্তা লুৱৰা তানফম অসিদা ঐথোয় কৱি তৌবা য়াবগে? প্ৰী মৰ্জৱ ষ্টেটস হঞ্জৰবা হোংনৰা নংত্ৰগা ইৱোমদোম নীংতন্ত্ৰা লৈবাক অমা ওইনা হিংজনৰা পাট্ৰে থিবা তৱা?

কুক্ৰিগী লান, সেণ্ট্ৰেল ফোৰ্চ অমসুং ইন্দিয়া লৈঙাক্ৰা মীতৈ ফুৰুপ্তা চখৰিবা মীওং মীনৈ অসি লেপত্ৰবদি মীয়াম্মা মৰৈবাক, মৰৈচা কঞ্জবৰা মথস্তা পঞ্জখিবা সুইসাইদকী যৌওংশিং অসি চখনৰা ফিৱেপ লৌৱকপা মতমদা অটৌবা লানপুঙ অমা শোয়দনা ওইগনি। মশি মীনা কয় থোক্ৰনি। মসি থোক্তনৰা ইন্দিয়া লৈঙাক অমসুং মণিপুৰ লৈঙাক্ৰা অথুবদা কাঙলূপ অনীগী লান লেইশিল্লৰা হোংনৰা চুমগনি। ●

ফম্মাইবা অমা ওইৱবগী মতিক মগুন চপ চানা লৈহনবীযু, মীয়াম্মু পুৰ্কিং লৈতানা হিংহনবীযু, ইমা লৈবাক থুগাইবীগনু, কনবীযু

অতোপ্লা লৈবাক্ৰী ফম্মাইশিংনা উশিং-যৌওইদনা ঙাঙলিবসি অৱদা নুংঙাইত্ৰে। মী অমনা মী অমদা অখীবা ৱাইনো ঙাঙৰা গুস্তা হায়বসি ঐথোয়গী অশোয়ৰা লৈবগীনি। লৈবাক অমা ঙুকপগী মতিক মগুন লৈতৰা মীনা লৈঙাক্ৰবদি অশোয়না পীক থনৰা হায়বসিদি শোয়দৱনি। ঐথোয়গী লৈঙাকপশিং লমদমসিগী হৌত্ৰবা পুৱাৱী নৈনদবগুম উৰি। পুৱাৱী খঙদনা লৈঙাকপা, কাংখোং চহিৱক্ৰিবা লৈবাক অমা ওইৱক্ৰি। ইন্দিয়ানা নীংখা তন্ত্ৰা মন্ত্ৰুদগী নেসনল পাৰ্টি কোংগ্ৰেন্সন মতম শাংনা পান্দ্ৰকথি। কোংগ্ৰেন্সকী মীৱেপ ওইৱিৰখিঙনা মীয়ামদা য়াম্মা চাউনা মীনস্থীৰা, থমায়বীৰা, পঙথনখিবা ৱাফম অমত্তুং নীংশিংজৱি।

সেণ্টৱদা কোংগ্ৰেন্সনা পায়ৱবদি ঐথোয়গী মণিপুৰ অসিসু কোংগ্ৰেন্সন লৈঙাক শেমগদৱনি নংত্ৰবদি সেণ্টৱদগী ফফম থোকপা কৱিসু ফংলৱেই হায়ৰা আৱনাৰা ৱাফম অসি মীয়ামদা শন্দোকথি। পোলিটিকেলগী অৱোনৰা থৌৱাং কয়াবু চমজৱৰা মীয়ামদি কৱিসু খঙজৰা নন্ত্ৰে। চুল্লগনি খঙজৰা মণিপুৰ মীয়াম্মা ঙসি ফাওৰা সেণ্টৱগী য়াক য়েংদুনা হিংলি। সেণ্টৱদা পানৰা লমদমসিদা চপ মানৱা পাৰ্টিদা পাল্লৰা মৱল্ল। ঙসিদি মীখা পোনৰা লৈবাক অমগী শক্তমদা লৈৱে। ঙসি বি জে পিনা পাল্লিবা লৈঙাকসিদা ফম্মাইবা ওইৱিৰখিং অতোপ্লা পাৰ্টিদগী চোংলকখিবা ঙাঙনি। মশানা মশাবু ঈজং থম্মা গুস্তা কৱল্ল মীওই য়াওৱিৰগে? মীয়াম্মু কৱল্লবা জীবগুম মথোৱনা খল্লি। কোংগ্ৰেন্সনা পানৰা, বি জে পিনা পানৰা খেলৰা কৱিসু লৈত্ৰে। মণিপুৰগী মীয়াম অৱাৰা খন্ত্ৰা শৱক ওইৱি ঙসি ফাওৰা। মীয়াম্মা কেশিনগদবদি ঐথোয়গী শক্তি অসি কান্দা শিগগনি। কৱল্ল মীওইদা শিল্লৱগা লৈবাক অসিগী য়াইফনৰা, কথোকপা গুস্তা মীওই লাইৱিক লাইশু নিংখিনা খঙ হৈৱৰা মীশক অমা খয়নৰা হোংনৱসি। ৱাখল বখ্ৰমিৱৰা, অৱেইবা ৱাৱেপ লৌমিৱৰা তন্ত্ৰাইফদে।

ইন্দিয়াদি প্ৰাইম মিনিষ্টৱনা হৌত্ৰবা কয়াবু লাউদনা মণিপুৰগী অশোয়ৰা পুথোক্ৰি। হৌত্ৰবা শোয়খিবা ৱাফম নৈনগদৰা নন্ত্ৰে। ঈৱাং অসি নেমখনৰা, তুংগী অফৰা মায়কৈদা পুৱক্ৰবা ৱাফম ঙাঙৰীদে। কোংগ্ৰেন্সনা পাল্লিৱগী ফাওৰা তৌৱল্লগী মণিপুৰ মীয়াম্মা ৱাজবনি হায়নীংলিত্ৰা? মীওইবনা ঝাইদগী শোয়ৱিবসি মশাগী মৱাল লোংখিন্দুনা মীগী মৱাল থিন্দুনা চোৰা, থাংবা পোলিটিক্স তৌৱগী চংনৰী ওইৱি। অথুৰা মতমদা ঈৱাং অসি লেইশিনিৱিৱবদি ইন্দিয়াদি প্ৰাইম মিনিষ্টৱ কয়াদা থাগংচনি মণিপুৰ মীয়াম্মা। সেণ্টৱদা পানৰা পাৰ্টিদা পান্দ্ৰা ষ্টেট খৱগী মমিং মখাদা ইজৱি।

1. Sikkim

-Sikkim Kranti Morcha - Sikkim Revolutionary Front.
2. Mizoram

-Mizo National Front
3. Tamil Nadu

-The all India Dravida Munnetra Kazhagam -টামিল লাম্ভা অসুগ্ৰা ইৱি।
-All India Anna Dravidian Progressive Federation
- ইলিসতনা অসুগ্ৰা ইৱি।
4. West Bengal

- Trinamool Congress Party
5. Panjab

- Aam Aadmi Party
6. Delhi

- Aam Aadmi Party

সেণ্ট্ৰেল গৱৰ্ণমেণ্ট লৈৱিৰা ফফম দেক্ৰীদা ফাওৰা বি জে পি লৈঙাক নন্তুৰা এ এ পিনা পাল্লি। মথস্তা পঞ্জৱিবা ষ্টেটশিংনজিবা খৱদি মশাগী পাৰ্টিদা পান্দ্ৰা বি জে পিনা পান্দৰা কয় অমা লৈরি। ষ্টেটশিং অসিগী ফফম থোকপা চপ চানা চাকথুং দীৱিবনি, ফংলিবনি। মিজোৱামগী চিফ মিনিষ্টৱ জে ৱাম থান্দানা মথৌ থোনা ঐথোয়গী সী এমদা চৈখিবা, পি এমদা অকৰবা ৱাইহে ঙাঙৰা ঙমখিবদু মশাগী পাৰ্টিদা লৈঙাকবননি। জোৱামথান্দানা অসুগ্ৰা পি এমদা হায়খি, ঐথোয়দা চঙজফম লৌদুনা লৈৱিৰা অসিগী চমৱা পীৱকট। ঐথোয়দি নিৱগা হিংবা নন্ত্ৰে। পীফম থোকপা পীৱকট হায়না লাউথোকখিবা লৈত্ৰবনি। মণিপুৰগী সী এমগুস্তা জি-জা, নমট্ৰে তৌবা ষ্টেট নন্ত্ৰে হায়ত্ৰবনি। হৌখিৰনা হৌত্ৰবসু ঐথোয় মন্ত্ৰুদি ঈজং লৈতৰা লৈবাক অমা ওইহল্লগুমসি কেশিল্লসি। ঐথোয়না ৱাখলদি বখ্ৰদৰা, চান্দ্ৰানৰা কান্দগী ঙসিগী পান্দ্ৰা ষ্টেট খৱগী মমিং মখাদা ইজৱি।

ইন্দিয়াদা বুটিশকী মীখা পোনৰা হেক কেকপগা মণিপুৰগী নিংখৌ বোধচম্দ্ৰবু শিল্লোংদা নমদুনা খুংয়েক পীহন্দুনা ঐথোয়গী লৈবাক ইন্দিয়া নমদুনা তিলহনন্ত্ৰে হায়বসি মীয়াম্মা খঙবীৱে। মতম অদুনা ঐথোয়দি মীখল তৌদুনা লৈঙাক সাসন তৌত্ৰে। চিফ মিনিষ্টৱগী অয়াৰা পীখিবা নন্ত্ৰে। আৱনাৰা আইমা য়াদনা ইন্দিয়াদা তিখি। মতম শাংনা ইন্দিয়াদি সংবিধানগী মীখল তৌদুনা হিংলকখিবা মণিপুৰ মীয়াম্মা লৈবাক মৱা তপ্পা মীয়াম্মু য়াইফনৰা থবক কৱি পায়খংত্ৰবগে? মণিপুৰ মীয়াম পুম্মক ৱানা ৱানা পুন্সি

লৌখিৰা ঙাঙনি। হৌজিক্ত মীহাং মীপুন চখৱক্ৰি।

ইৱোমদোম হিংজৰা ঙমদৰা, মীতোপ্পা হায়ৱকপা ঙাইদুনা লৈবা ইনিং ইখা তন্ত্ৰা ঙমজৱৰা, মীখা থানা হিংলিবা, মীগী ওৱৰ ঙাইদুনা হিংলিবা পুন্সি মিহিং অসি কৱল্ল। কোৱনি হায়বসি ৱাখল বখ্ৰমিৱসি। অনম অহা চুবগুম, থমায়বীৱৰা শিৱক নাৰুম হিংলিবা ঐথোয়সি অমত্তুং পুনশিল্লৱগা অচঙৰা মীওই মপোক ওইহল্লসি। মীওইবনা শেঙ্গা শাৰা ঙমদৰা কৱি লৈবগে? খুংশেম হায়ৱিৰা অসি মীনা শেঙ্গা গুস্তা ঙাঙনি। নেচৱগী লৈৱল্লিৰা ময়ামসিনা মৌশো লাইৱেস্তী কৌবীনা শেস্তীৱৰা ঙাঙনি। নেচৱগা, খুংশেমগা অনীনা খুংশম্মৱৰা মতম অদুনা পুথোৱকপা কয়ানা চাওংখংপা হায়বদু ওইৱক্ৰি। ঐথোয়গীদি নেচৱনা থস্তীৱৰা কয় খুংশেঙ্গা মুখংলি। অচুশা য়াম্মা ইৱবসু, পাবীবা, তবীৰা ৱাংপা লমদমসিদা অৱম্ভনি। অশেংবা পাউদম অমত্তুং নীংশিংজৱি - ঐথোয়গী লোক্তাক পাং মমল য়ামন্ত্ৰবা ফজবদা য়েংবগী পেনৰা নাইত্ৰবা, নেচৱনা পীৰীবা চাউৱৰা খুদোল অসিবু শেংদেস্ত্ৰবা য়াম্মৰা শেনফম অদুক য়ান্দু হাবি-জাবিদা অসুম লৈইত্ৰে। কনা কনাননো? মতিক মগুন লৈ। শক্তি লৈ থাগংনীংঙাইনি লৌশিং লৈবা, অফৰা মীনি হায়না মণিপুৰ মীয়াম্মা খঞ্জখিবনি। মীয়াম্মা হায়ৱি, শেল য়াম্মা পীৰা গুস্তা, গুস্তী কনাদা ঐথোয়গী হক পীথোকে খনখিবা ৱাখল মচাদুনা ঙসিগী যৌদোক অসি ফজবনি। এহাক্ৰা ঝাইৱল্লদ কেৎলেলগী ঙা য়োনৰী মৰুপ মপাংশিংদা হংজৈ।

ৱাফম অদুদি ঐথোয়গী মীতৈ ঙা হায়বদি ফাৰৌঙা, মুকাঙা, ঙমু, উকৰী, ঙসেপ, ঙাত্ৰা, লোক্তাক লৈৱল্লশিং

অমত্তা কেৎলে যৌৰা ঙমদবসি কৱিগীনো ফাৱবৱা? মথোয়গা খুই মী লোক্তাক অসি চৱাংনা মনুংদা পীক থনা লৈৱদা মীতৈ ঙাদা নন্ত্ৰা ঙাপাই, চৌ, কমল কাৰ্প অটৈ ঙা পুম্মক লৈইনা মাঙত্ৰ। দীশিং মনুংদা ঙানা কোইচেম চেদুনা শাৱজৰা ফফম ফদবদগী চাগোক হহুৱৱৰা, অননা প্ৰান্তিকী পোৎশম ময়াম অমা চেহুৱকপনা মৱম ওইদুনা ঙা লৈবা ঙমদবনি হায়ৱকথি। মীতৈ ঐথোয়দি ঙানা মপুং ওইনা চাবনি। পাং অসিদা ঙা মৱাং কয়না পুথোক্তৰা ৱাফম ঙসি ফাওৰা থবক ওইনা তৌবা উদি।

মতিক মগুন লৈত্ৰদা? ঐথোয়না খঞ্জখিবনিকো নখোয়বু। লোক্তাক লাইৱেস্তী ইমানা মায়কৈ মৱিন য়েংদুনা মখোঙ মখুং তিথোক্তুনা থমোয় শোৱু তেংখাৱি। মমানা মচা ফন্তৰা পোক্তবগী, অৱা মৈচাক্ৰা ঙাওৱৰী লোক্তাক লাইৱেস্তী ইমাইওইৱেই। লোক্তাক শেংদেস্ত্ৰবা থাদৱকখিবা শেংখ অদুনা দুকান গ্লোট, লৌ ইষ্ট্ৰোল, যুম ৱাংনা শাগংপীদুনা নুংঙাইনা হিংলিত্ৰা? পুন্সি খোঙচংনা লৌইবা মতম থৱায়গা হকচাংগা খায়নৰা মতম অদুনা ইমা ইশানা কেশৰিমা কৱি অমত্তা কাউবীৱমদনা পুৰিথো। মপুগী লৈকোলদা তিনবদা, পুৰা কাউবীগনু, চেংনা থাগোৱমীয়। শিৱৰা হায়বসিদি লৌৱিবনি অমত্তা থস্তীৱমদৰা, লৌইমক নন্ত্ৰে চাউনা পোদুনা পুৰিথো।

নশাগী ঈজং য়াওদনা হিংবা, ফম্মাইবা কয়গী মমিং ফাওৰা পনবদা মীয়াম্মা হস্কেইনৱক্ৰি, কাউবীগনু। মীওইবা ঐথোয়গী হিংলহুগী পুন্সি খোঙচং মীয়াম্মা হায়নৰা ৱাফমদি অনীখন্তনি। অফৰা, কথোকপা গুস্তা মী শিবদা পাম্মুই হায়না শল্ল শোঁদে। ফন্তৰা, মশাগী ওইজবনা মাঙ থাৰা মী শিবদা ফৱদা হায়না হৱাওনৈ। ফন্তৰা মী শিবদা হৱাওমদুনা লৈবাক মীয়াম পুন্না থাবল চেংবা থেংনজ হৌই। অফৰা অচুশা তৌৱল্লনা মীচং উৱাং খিল্লমসি। নোংমদি শোয়দনা শিগনি। ইমাইশিংদা ৱাফম খৱল লাকচগে।

ইমা লৈবাক কঞ্জবনা, ইচাশিংগী থৱায় কয়নৰা, ইমা মেৱা পায়বিশিংগী যৌনাবু অইবীনা পাউচগী লমায়সিদা লাপ্পা খুকমজৱি। মতম পুম্মমত্তা য়েক্ৰবা কয়ানা মায়োক্ৰবদা অকি তুজু লৈতনা লাছ্বেংনৰিবি মীতৈ পোকপী ইমাগী মপাৱি, মমোমশিংবু তাইবঙ পুনুনা যৌজাল পীৰীবা ওইৱসনু। লানঙম ফিৱাল থেংপা গুস্তী, কথোকপতনা ইশৱক ওইৱিবি মীতৈ নুপীনি। মীতৈ নুপীগী থোঁদাদি পুৱাগীল লমায়দা য়েক্ৰা লৌৱিৱগনি, কথো শোৱগনি মালেম পুন্দ্ৰা। শিৱা নাইৰা মীওই মপোজ, মীতৈ নুপীগী মীচং উৱাং খিল্লবনি, শিৱা নাইত্ৰবা মীতৈ নুপীগী শক্তমনি। নিংখৌ পাঞ্জিঙে, চহী তৱেং খুস্তাকটঙ, বুটিশনা সাসন তৌৱিঙ অমসুং হৌজিক্ত বি জে পি নেসনল পাৰ্টিদা সাসন তৌবনা নোংমগী মী হাংপা লেপ্তা লৈৱি।

নুশিৱৰা মমল য়াম্মৰা ইচাশিং হাংহয়ৰা শক্তি ওইনা শিলখিবা মওংদা চখৱক্ৰি। মীয়াম্মা খনখিবা লৈঙাকপশিংদা ইচা হাংতোকপীনৰা ভোট পীখিবা নন্ত্ৰে। মণিপুৰ মীয়াদগী শক্তিবু কৱিসু লৈতনা খনৰা নেসনল দল খুদিংমকপু খাজৰা লৈত্ৰে। জুন ১৮গী যৌদোকসু হৌজিক পাল্লিবা লৈঙাক অসিনা লৈঙাক্ৰিঙদা থোকখিবা য়াম্মা নুংঙাইতৰা থমোয় শোকখিবা যৌদোকনি। মমল নাইত্ৰবা ইচা পিৱাৱেল ১৮গী মীংকী পি কংট্ৰিঙেদা, মশীং থিঙমদৰা ইচা ময়াম শিৱৰা ফাওৰা মথৌ মশক খঙত্ৰবা নেসনল দল অমত্তা মণিপুৰ মীয়াম্মা ভোট পীৱগুমসি। বি জে পি নেসনল পাৰ্টি অসি ঐথোয়গী লৈবাকসিদা চান্দে।

মেৰি থোক্ৰ চাক্ৰিবা মৈ মুখংপগী মন্ত্ৰুতা হেয়া মৈচাক ফহল্লিৱা লৈঙাক অসিবু কৱল্ল লৈঙাক অমগী লৈবাক সাসন তৌৱিবনো? মীনা খোংউহায়ৱগা থোংবা, না পায়ৱগা ফম্মু, লেপ্তু তৌদুনা লৈৱৰা লৈঙাক সাসননি হায়বসি মীয়াম্মা খঙমিৱসি। মপোক খুদিংদা কাউথোকপা গুস্তোইফৰা অসিদগী হেয়া থমোয় শোৱু হিংবা য়াওত্ৰবগে? ঐথোয় পুম্মকী ৱাখল অসি চাম্ভনা থস্তীৰা নুমিং মশীং কয় য়াম্ৰে। মীকপ মীৱ